ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА
5100 ГОРНА ОРЯХОВИЦА, пл. „Георги Измирлиев" №5
тел:+359 618 60501, факс:+359 618 60203
e-mail: obshtina@g-oryahovica.org
www.g-oryahovica.bg

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГОРНА ОРЯХОВИЦА
Рег. инд: 852/14.11.2024

ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА
5100 ПЛ "Г Измирлиев" 5
тел 60501
Регистрационен индекс и дата
РД 4800-519/14.11.24

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГОРНА ОРЯХОВИЦА

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

От Николай Рашков - Кмет на Община Горна Оряховица

ОТНОСНО: *Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Горна Оряховица за 2023/2024 година.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Във връзка с разпоредбата на чл. 196, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, Областният управител организира разработването на областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците въз основа на анализ на потребностите от подкрепа във всяка община на територията на областта.

Предложеният анализ спомага да се установят потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, като отчита състоянието на образователната структура в община Горна Оряховица.

Анализът е разработен в съответствие с изискванията на Закона за предучилищното и училищното образование, на Наредбата за приобщаващо образование, както и с тези на действащото законодателство, свързано с прилагането на политики за закрила и подкрепа на деца и ученици, като отчита резултати на база информация от директорите на образователните и други заинтересовани по въпросите на приобщаващото образование институции.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 196, ал.3 от Закона за предучилищното и училищното образование, предлагам на Общински съвет Горна Оряховица следния проект на

Р Е Ш Е Н И Е:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 23 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 196, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, Общински съвет Горна Оряховица:

1. Приема Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Горна Оряховица за 2023/2024 година.

Приложение: Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Горна Оряховица за 2023/2024 година.

Внася предложението,

НИКОЛАЙ РАШКОВ
Кмет на Община Горна Оряховица

Съгласували:

Петя Иванова - Заместник - кмет на Община Горна Оряховица

Миглена Папазова – Началник-отдел „Хуманитарни дейности и спорт“

Йоана Йорданова – Старши юрисконсулт в отдел „Правен“

Изготвил
Ивелина Върбанова - Ст. специалист „Образование, здравеопазване и ЕИВ“ в Отдел „Хуманитарни дейности“

ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА

А Н А Л И З

НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЗА 2023/2024 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ 4
1.1. ДЕМОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ В ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА 5
2. СЪСТОЯНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СТРУКТУРА 7
2.2. ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ 12
2.3. ОСНОВНО И СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ (ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА) 15
2.4. ДЪРЖАВНИ УЧИЛИЩА 18
2.5. ЦЕНТЪР ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ – ГОРНА ОРЯХОВИЦА 20
2.6. ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ ПРЕДОСТАВЯЩИ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ 22
3. ОСИГУРЯВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА И МОДЕРНА СПОРТНА БАЗА В УЧИЛИЩАТА 27
4. ЗДРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ 29
5. РАБОТА С ТАЛАНТЛИВИ И ДАРОВИТИ ДЕЦА 30
6. УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ 32
6.1. ОРГАНИЗИРАНЕ ОБУЧЕНИЕТО НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СОП 32
6.2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СОП 32
6.3. ПОДОБРЯВАНЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ УСЛОВИЯ И ДОСТЪПНОСТ НА СРЕДА ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦА И УЧЕИЦИ СЪС СОП В ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ 34
7. ОСЪЩЕСТВЯВАНИ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ ЗА ДЕЦА В ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА 35
7.1. ОТДЕЛ „ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО" В ДИРЕКЦИЯ „СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ" – ГОРНА ОРЯХОВИЦА 35
7.2. МЕСТНАТА КОМИСИЯ ЗА БОРБА С ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ (МКБППМН) 35
7.3. ДНЕВЕН ЦЕНТЪР ЗА ДЕЦА С УВРЕЖДАНИЯ – ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА 35
7.4. ЦЕНТЪР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА – ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА 37
7.5. ЦОП - СДРУЖЕНИЕ „ЦЕНТЪР МАРИЯ" - ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА 37
7.6. ЦЕНТЪР ЗА НАСТАНЯВАНЕ ОТ СЕМЕЕН ТИП ЗА МЛАДЕЖИ С УВРЕЖДАНИЯ – ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА 37
7.7 КРИЗИСТЕН ЦЕНТЪР - ГОРНА ОРЯХОВИЦА 38
8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ 37

Използвани абревиатури

ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
ДГ	Детска градина
ОУ	Основно училище
СУ	Средно училище
ПГ	Професионална гимназия / профилирана гимназия
ПТГ	Професионална техническа гимназия
ПГХТ	Професионална гимназия по хранителни технологиии
ПГЕЕ	Професионална гимназия по електротехника и електроника
ПГЖПТ	Професионална гимназия по железопътен транспорт
ПГЛИПИ	Професионална гимназия по лека промишленост и икономика
МОН	Министерство на образованието и науката
МС	Министерски съвет
СОП	Специални образователни потребности
НП	Национална програма
НПО	Неправителствена организация
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
АСП	Агенция социално подпомагане
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИСРМ	Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) „Посещаемо и безопасно училище“
ДЦПЛУ	Дневен център за пълнолетни лица с увреждания
ЦПЛР	Център за подкрепа за личностно развитие
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ЦНСТ МУ	Център за настаняване от семеен тип за младежи с увреждания
ЦМЕДТ	Център за междуетнически диалог и толерантност
ОЗД	Отдел „Закрила на детето”
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане“
РУО	Регионално управление на образованието
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ТЕЛК	Трудово-експертна лекарска комисия
ФМ	Финансовият механизъм
ЕИП	Европейското икономическо пространство
РС ПБЗН	Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“
РЦПППО	Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование
МКБППМН	Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
STEM	(Science – Technology – Engineering – Mathematics) е обучение, което е фокусирано върху наука, технологии, инженерство и математика.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

- **Законови основания за разработване на анализа**

Анализът и оценката на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Горна Оряховица е етап от разработването на Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Велико Търново и от процеса на стратегическо планиране на общинско ниво.

Документът е разработен в съответствие с чл. 196, ал. 1 от Закона за предучилищно и училищно образование и Наредба за приобщаващо образование, както и с действащото законодателство, свързано с прилагането на политики за закрила и подкрепа на деца и ученици.

Съгласно чл. 176 от Закона за предучилищното и училищното образование, подкрепата за личностно развитие се предоставя на всяко дете и ученик, като се осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

- **Цел и обхват на документа**

Основна цел на анализа е да очертае някои приоритетни потребности при определяне нуждите за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците, която институциите в системата на предучилищното и училищно образование осигуряват; планиране и осигуряване на качествени образователни услуги в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете и всеки ученик чрез осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията; чрез осигуряване на подкрепа най-близко до мястото, където живее и учи всяко дете и всеки ученик; повишаване на качеството на услугите и подобряване на достъпа до тях от всички деца и ученици, живеещи на територията на община Горна Оряховица.

- **Методика и участници в процеса на разработването на Анализа**

Анализът е изготвен след събиране и оценка на данни от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, социалните услуги и неправителствени организации за наличните ресурси в осигуряването на подкрепа за личностното развитие на децата и учениците и идентифицирането на потребностите от предоставянето на дейности за обща и допълнителна подкрепа, чрез осигуряването на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в процеса на образование.

В процеса на събиране на информация, необходима за изготвянето на Анализа, участват представители на всички заинтересовани страни от общината, както следва:

- Общинска администрация;
- Училища, Детски градини, Център за подкрепа за личностно развитие;
- Дирекция „Социално подпомагане“;
- Всички социални услуги за деца на територията на общината;
- Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетните и непълнолетните лица;
- Отдел „Гражданска регистрация и административно обслужване“;
- Младежки дом, гр. Горна Оряховица.

1.1. ДЕМОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ В ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Селищната структура на община Горна Оряховица обхваща 14 населени места, от които два града (Горна Оряховица и Долна Оряховица) и дванадесет села. По-голяма част от населението на община Горна Оряховица е съсредоточено в града. Останалото население в общината е неравномерно разпределено в съставните селища. Общината е с важно геостратегическо положение, тъй като на нейната територия се пресичат важни международни и местни транспортни артерии. ЖП гара Горна Оряховица е един от най-големите железопътни възли в Република България, летище Горна Оряховица е петото международно летище в страната.

По данни на Националния статистически институт общият брой жители в община Горна Оряховица към 31.12.2023 г.е 36 877 души, което е с 598 души по-малко в сравнение с предходната година.

Данни за брой население за периода 2021-2023 година

Таблица №1

	Население към 31.12.2021 г.			**Население към 31.12.2022 г.**			**Население към 31.12.2023 г.**		
	общо	**мъже**	**жени**	**общо**	**мъже**	**жени**	**общо**	**мъже**	**жени**
Общо за страната	**6519789**	3136262	3383527	**6447710**	3099503	3348207	**6 445 481**	3 097 698	3 347 783
Община Велико Търново	**207371**	99437	107934	**76 834**	36 258	40 576	**202 232**	96 500	105 732
Община Горна Оряховица	**39922**	19201	20721	**37 475**	17 867	19 608	**36877**	17550	19327

Забележка: *Данните са взети от Националния статистически институт.*

Данни брой родени деца с постоянен адрес на територията на община Горна Оряховица за периода 2020-2023 г.

Таблица №2

Населено място	**2020 г.**	**2021 г.**	**2022 г.**	**2023 г.**
гр. Горна Оряховица	178	242	210	199
гр. Долна Оряховица	12	21	21	10
с. Драганово	13	22	20	24
с. Първомайци	5	11	11	10
с. Поликраище	4	10	30	8
с. Върбица	5	8	13	6
с. Писарево	4	11	5	5
с. Стрелец	2	5	0	1
с. Паисий	0	0	2	3
с. Горски горен Тръмбеш	1	0	3	0
с. Горски долен Тръмбеш	5	6	5	4
с. Правда	1	2	6	2
с. Крушето	6	4	1	3
с. Янтра	3	9	1	3
ОБЩО:	**239**	**351**	**328**	**278**

Забележка: *Данните са предоставени от общинска администрация от отдел ГРАО.*

Броя на родените деца с постоянен адрес на територията на община Горна Оряховица през 2023 г. са 278 бр. В сравнение с предходната година са с 50 деца по-малко. Негативните демографски процеси и тенденции се отразяват пряко върху броя на децата и учениците в областта и формират нови предизвикателства пред институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

В Община Горна Оряховица в отдел Гражданска регистрация и административно обслужване (ГРАО) са пресъставени актове за раждане на деца родени в чужбина за 2020 г. - 95 бр., 2021 г. - 118 бр., за 2022 г. - 127 бр., а за 2023 г. са 97 бр.

Данни за населението на Община Горна Оряховица по населени места и самоопределение по етническа принадлежност

Таблица №3

Населено място	Българска	Турска	Ромска	Друга	Не мога да определя	Не желая да отговоря	Непоказана
Община Горна Оряховица	33783	1451	673	121	49	465	1914

Забележка: *Данните са иззети от 18-тото Преброяване на населението и жилищния фонд на Република България 2021 г..*

Естествено движение на населението в община Горна Оряховица през 2023 година

Таблица №4

	Живородени			Умрели			Естествен прираст		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Горна Оряховица	251	124	127	659	328	331	-408	-204	-204

Забележка: *Данните са взети от Националния статистически институт.*

Механично движение на населението в община Горна Оряховица през 2023 година

Таблица №5

	Живородени			Умрели			Естествен прираст		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Горна Оряховица	542	258	284	732	371	361	-190	-113	-77

Забележка: *Данните са иззети от Националния статистически институт*

Демографската характеристика на община Горна Оряховица следва тенденциите на намаляване броя на населението в резултат на намаления брой родени деца и интензивната миграция и емиграция на младите хора в активна възраст.

Изводи за основните демографски проблеми в община Горна Оряховица:

- За последната отчетна статистическа година община Горна Оряховица има отрицателен механичен прираст;
- стойностите на отрицателния естествен прираст на община Горна Оряховица са по-ниски в сравнение със стойностите на национално и областно ниво;
- отрицателният естествен прираст се поддържа от високи нива на смъртност и ниски нива на раждаемост
- наблюдава се негативна тенденция на увеличение на дела на населението в над трудоспособна възраст, за сметка на намаление на населението в трудоспособна възраст.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СТРУКТУРА

На територията на община Горна Оряховица за учебната 2023/2024 година функционират следните институции в системата на предучилищното и училищното образование, които осъществяват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците:

- 9 детски градини (ДГ), с 2 филиала в града и 5 в населените места от общината, 2 с яслени групи, 1 със седмична организация на дейността, 1 средищна;
- 2 средни училища (СУ);
- 9 основни училища (ОУ), от които 3 средищни училища;
- 5 професионални гимназии (ПГ), от които 1 общинска и 4 държавни;
- 1 център за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР);

По данни иззети от Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) през учебната 2023/2024 година от I до XII клас в 16 училища на територията на Община Горна Оряховица се обучават общо 3588 ученици, като от тях 2772 ученици са в общинските училища и 816 ученици в държавните училища. Броят на децата в детските градини през учебната 2023/2024 година е 1162 деца. В Център за подкрепа за личностно развитие се обучават 371 броя деца и ученици, разпределени в 39 групи.

Брой децата и учениците на територията на община Горна Оряховица

Таблица №6

Учебна година	Общ брой деца в детските градини	Общ брой деца в общинските училища
2020/2021 г.	1224	2970
2021/2022 г.	1147	2903
2022/2023 г.	1144	2804
2023/2024 г.	1162	2772

С Решение № 850 от 30 ноември 2023 г. за приемане на Списък на средищните детски градини и училища в Република България три училища и една детска градина в община Горна Оряховица са включени в Списъка на средищните детски градини и училища в Република България, а именно: ОУ „Климент Охридски“, с. Драганово, „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Поликраище, ОУ „Васил Левски“, с. Върбица и ДГ „Димитър Генков“, с. Поликраище. В училищата е осигурен транспорт за пътуващите ученици и са създадени условия за целодневно обучение. През септември месец 2024 г. общинска администрация отправи ново предложение до Общински съвет-Горна Оряховица за

актуализиране на Списъка на средищните детски градини и училища в Република България.

С Решение №469 от 7 юли 2023 г. за приемане на списък на иновативните училища в Република България за учебната 2023/2024 година, три училища в община Горна Оряховица са включени в Списъка на иновативните училища в Република България: СУ „Георги Измирлиев“, гр. Горна Оряховица, СУ „Вичо Грънчаров“, гр. Горна Оряховица и ОУ „Св. св. Кирил и Методий, с. Поликраище.

Детските градини и училищата на територията на община Горна Оряховица имат създадени условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование. Също така изградени традиции за партньорство и съвместни инициативи в подкрепа на деца и ученици с научни, образователни, информационни, културни и спортни институции.

Институциите в образователната системата на територията на община Горна Оряховица осигуряват обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и с доставчиците на социални услуги.

- **Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в учебните заведения**

Законът за предучилищното и училищното образование прави разграничение на видовете подкрепа за личностно развитие на обща и допълнителна, изхождайки от философията на приобщаващото образование, че всяко дете, във всеки един момент от своя живот, може да има нужда от подкрепа. Съгласно чл. 176 от ЗПУО подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици в съответствие с индивидуалните им потребности и цели да осигури за децата и учениците подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Изхождайки от философията на приобщаващото образование и разграничение на видовете подкрепа за личностно развитие на обща и допълнителна, ЗПУО предвижда те да се осигуряват там, където е детето – детската градина, училището или центъра за личностно развитие и по здравословни причини - в домашни или болнични условия.

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата работят психолог, педагогически съветник, логопед, социален работник и ресурсни учители.

- **Обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в учебните заведения**

Общата подкрепа за личностно развитие, която се осигурява от детските градини, училищата и центровете за подкрепа на личностното развитие, включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон;
- допълнителни обучения за деца, които не владеят български език;
- допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- консултации по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето;

- осигуряване на общежитие;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности по превенция на населението и преодоляване на проблемното поведение;
- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- логопедична работа;

Общата подкрепа за личностно развитие се базира на анализ на информацията и наблюдение по отношение на обучението и развитието на всяко дете и ученик за:

- знания, умения, отношения;
- силни страни и индивидуални нагласи по отношение на ученето;
- наличие на възможни рискови фактори;
- данни от диагностиката за училищна готовност;
- входно ниво по учебните предмети, ученическо портфолио и други.

Това дава възможност да се обхване всяко дете и ученик и да бъдат подкрепени в ученето, участието и разгръщането на личния потенциал.

Дейности от общата подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1 от ЗПУО, с които не всички училища могат самостоятелно да се справят и изискват съдействието на външни специалисти, са:

- грижа за здравето – осигурява се чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот (чл. 183 от ЗПУО);
- кариерно ориентиране на учениците – дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда (чл. 180 от ЗПУО);
- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения – при работата с учениците в институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование (чл. 174, ал. 5 от ЗПУО);
- поощряване с морални и материални награди – децата и учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. Поощряването е от Началника на РУО - В. Търново, от Община Горна Оряховица, от директора на съответната образователна институция и др.

- **Допълнителна подкрепа за личностно развитие**

Допълнителната подкрепа за личностно развитие по чл. 187 от ЗПУО е насочена към четири групи деца и ученици, както следва: със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания.

Дейностите към допълнителната подкрепа включват:

- Работа с дете и ученик по конкретен случай;
- Психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- Предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- Ресурсно подпомагане;

- **Обхват на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение в предучилищното и училищното образование.**

Обхващането на децата и учениците в задължителна училищна възраст (до 16 години) се контролира в предучилищното и училищно обучение в детските градини и училища, като целта е да не остане необхванато дете и ученик.

На територията на община Горна Оряховица със Заповед №2808/05.07.2024 г. на Кмета на общината по механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст са определени 8 района и съответно има сформиран екип за всеки. В районите са включени всички селища от общината, независимо от това дали има или не училище и/или детска градина. Ежеседмично общинска администрация следи Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) „Посещаемо и безопасно училище“ за статуса на децата и учениците дали са учащ, никога не записван, в риск от отпадане, отпаднал или в чужбина. Чрез въведената информационна система за реализация на механизма „Посещаемо и безопасно училище“ се визуализират имената, адреса и статуса на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които не са записани в детски градини и училища.

Подготвителни групи за задължително обучение на 4, 5 и 6-годишни деца преди постъпване в първи клас има във всички общински детски градини.

Прилага се Система от правила за електронен прием в първи клас в основните и средни училища в град Горна Оряховица. Ежегодно се изготвя календарен график на дейностите по прием в първи клас за предстоящата учебна година. Графикът се публикува на електронната страница на Община Горна Оряховица до края на месец февруари.

Общинска администрация ежегодно до 31 януари изготвя списъци на децата, подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование и ги предоставя на детските градини и училищата.

Община Горна Оряховица координира екипа за обхват съгласно чл. 5, ал. 4, т. 3 от Постановление № 100 на МС от 2018 г. на Министерски съвет. Община Горна Оряховица има разработена процедура за административно наказване на родители на деца, подлежащи на задължително предучилищно или училищно образование, които не осигуряват присъствието им в детска градина и училище, съгласно нормативните разпоредби на чл. 347 от ЗПУО. Процедурата е комплексно въздействие за обхващане на деца и ученици в задължителната форма на обучение, с цел превантивна мярка за отпадане от системата на образованието и повишаване качеството на образование.

През учебната 2023/2024 г. няма наложени административни наказания по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование.

С промяната в нормативната уредба (чл. 17, ал. 6, т. 1 от Правилника за прилагане на Закона за семейните помощи за деца), съгласно която ежемесечно чрез НЕИСПУО се подават сведения към Дирекция „Социално подпомагане" за отсъствията на децата от детските градини и учениците от училище (за повече от 5 неизвинени отсъствия в рамките на 1 месец). Наблюдава се положителен ефект - намаляване на неизвинените отсъствия. Трайна остава тенденцията на миграция на цели семейства към други европейски страни или по-големи градове, най-вече поради икономически причини. Заминалите деца и ученици в чужбина отпадат от образователната система на страната, но не може категорично да се твърди, че не посещават училище в страната, където пребивават.

- **Образователна среда и обезпеченост на среда за личностно развитие**

В детските градини и училищата в община Горна Оряховица е създадена добра организация за обучение и подкрепа за личностно развитие посредством добра материална база и учебна среда; осигурени познавателни книжки, учебници и помагала; осигурена учебна документация; създадени условия за целодневна организация на учебния ден; осигурен транспорт за средищните училища; столово хранене; медицински грижи – осигурени медицински специалисти.

- **Кадрови ресурси**

Училищата и детските градини в община Горна Оряховица разполагат с нужния брой педагогически и непедагогически персонал, който да се грижи за образованието, възпитанието и пребиваването на подрастващите в съответните учебни заведения. Специалистите са с добра професионална подготовка и опит и това осигурява отличното обучение на учениците. Предизвикателство за учебните институции е назначаването на специалисти, които да осигуряват допълнителна подкрепа за личностно развитие за децата със специални образователни потребности. Към момента училищата и детските градини ползват услугите на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Велико Търново.

- **Финансиране**

Първостепенният разпоредител с бюджет – Община Горна Оряховица, разпределя получените по стандарта средства за всяка дейност между детските градини и училищата въз основа на формули за съответната дейност, приети след обсъждане с директорите на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Със Заповед №2515/24.08.2023 г. и Заповед №2515/24.08.2023 г. на Кмета на Община Горна Оряховица са утвърдени формулите за разпределение на средствата на детските градини и училищата за учебната 2023/2024 година. Освен тези средства Община Горна Оряховица осигурява и допълнително финансиране за училищата, в които има маломерни и слети паралелки. Формирани са маломерни и слети паралелки в училищата в село Поликраище, село Драганово, село Писарево и село Върбица. С цел запазване на училищата в малките населени места с Решение №1150 от Протокол № 68 от 12 септември 2023 г. на Общински съвет – Горна Оряховица се взе решение за утвърждаване и дофинансиране на маломерни и слети паралелки в общинските училища на територията на община Горна Оряховица за учебната 2023/2024 година.

За подобряване на средата, за привличане и задържане на учениците в образователната система учебните заведения работят по национални програми и проекти към Министерството на образованието и науката.

- **Учебно техническа и материална база. Състояние на сградния фонд.**

Материално-техническата база е в добро състояние. Извършени са ремонти, реализирани са проекти, които значително са подобрили условията за престой и обучение на децата.

- **Закрити, открити и преобразувани образователни институции**

За периода 2020-2024 г. на територията на Община Горна Оряховица са преобразувани 3 образователни институции, а именно: ДГ „Бодра смяна“, гр. Горна Оряховица, ДГ „Слънчице“, с. Върбица и ДГ „Божур“, гр. Горна Оряховица.

Съгласно Решение №220 г. от Протокол №10/25.04.2024 г. на Общински съвет-Горна Оряховица и Заповед № 1826/10.05.2024 г. на Кмета на Община Горна Оряховица се преобразува детска градина „Божур“, гр. Горна Оряховица чрез вливане в детска градина „Елена Грънчарова“, гр. Горна Оряховица, считано от 01 юли 2024 година. Вливащата се детска градина „Божур“, гр. Горна Оряховица продължи да функционира като филиал на детска градина „Елена Грънчарова“, гр. Горна Оряховица

Закрити/преобразувани образователни институции

Таблица №7

Година	Населено място	Наименование на институция	Открито/ Закрито/ Преобразувано	Заповед №/дата
2020	гр. Горна Оряховица	ДГ „Бодра смяна“	Преобразувана към ДГ„Първи юни", гр.Горна Оряховица	Заповед № 1758/29.05.2020 г.
2021	с. Върбица	ДГ„ Слънчице“	Преобразува към ДГ „Ален мак“, гр. Горна Оряховица, филиал в Горски долен Тръмбеш става филиал на ДГ „Здравец“, гр. Горна Оряховица, филиал в с. Писарево става филиал на ДГ „Детска радост“ гр. Долна Оряховица.	Заповед №152/18.01.2022 г.
2024 г.	гр. Горна Оряховица	ДГ „Божур“	Преобразувана към ДГ„Елена Грънчарова“, гр. Горна Оряховица. Продължава да функционира като филиал „Божур“	Заповед №1826/10.05.2024 г.

Забележка: *Източник РУО-Велико Търново и общинска администрация*

2.2. ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

През учебната 2023/2024 години на територията на Община Горна Оряховица функционират 9 (девет) детски градини с филиали в града и в населените места от общината, в които като институции от системата на предучилищното и училищното образование, се отглеждат, възпитават, социализират и обучават деца от 2-годишна възраст до постъпването им в I клас, в съответствие с държавния образователен

стандарт за предучилищното образование. Филиалите на територията на община Горна Оряховица осигуряват обхват на децата от населените места. Децата, които посещават детска градина на територията на община Горна Оряховица през 2023/2024 година са 1162, като в сравнение с предходната учебна година (1144) са с 18 броя деца повече. Общия брой на децата със специални образователни потребности в детските градини е 28, децата в риск са 6, а с хронични заболявания са 17. В град Горна Оряховица функционират две общински детски ясли с утвърдени традиции в отглеждането и възпитанието на деца до 3 годишна възраст - Детска ясла „Еделвайс“ и Детска ясла „Зорница“. Общият капацитет на яслите е 128 деца. Средно за учебната 2023/2024 година броя на децата в яслите е 105. Съществуват и яслени групи, които са разкрити към ДГ „Елена Грънчарова“ и ДГ“Божур“, гр. Горна Оряховица като общият брой на децата в двете градини за учебната 2023/2024 година 37 бр. В сравнение с предходната година са с 6 деца по-малко. Във филиал „Детски свят“ към ДГ „Елена Грънчарова“ има функционира нощуваща група, където децата се възпитават, оглеждат и обгрижват 24 часа в денонощието. В село Янтра няма функционираща детска градина, както и училище, което да организира задължително предучилищно образование. Децата в задължителна предучилищна възраст посещават ДГ „Димитър Генков“ в село Поликраище, като намираща се в най-близкото населено място. С Решение на Министерски съвет през учебната 2023/2024 година детска градина „Димитър Генков“ е средищна.

Община Горна Оряховица сключи договор за партньорство с административен софтуер „OneBook“ за работа с електронен дневник за детски градини за учебната 2023/2024 г. с УЧИЛИЩА.БГ.ООД по национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното образование“

Обобщена информацията за детските градини на територията на община Горна Оряховица

Таблица №8

№	Детска градина	Финансиране	Брой деца	Педагогически персонал	Непедагогически персонал
1.	ДГ „Ален Мак” гр. Горна Оряховица	общинско	134	12,5	12
	ФИЛИАЛ „Слънчице“ с. Върбица		7		
2.	ДГ„Елена Грънчарова” гр. Горна Оряховица	общинско	186	21	26
	ФИЛИАЛ „Детски свят” гр. Горна Оряховица		51		
3.	ДГ „Първи юни” гр. Горна Оряховица	общинско	96	18	16
	ФИЛИАЛ „Бодра смяна” гр. Горна Оряховица		115		
4.	ДГ„Щастливо детство” гр. Горна Оряховица	общинско	100	13,5	11
	ФИЛИАЛ „Асен Разцветников“ с. Драганово		29		

5.	ДГ „Божур” гр. Горна Оряховица	общинско	76	7,5	7
6.	ДГ „Здравец” гр. Горна Оряховица	общинско	101	11	10
	ФИЛИАЛ *с. Горски долен Тръмбеш*		14		
7.	ДГ „Здравец” с. Първомайци	общинско	95	11	9
8.	ДГ „Д.Генков” с. Поликраище	общинско	48	6,5	5
	ФИЛИАЛ *с. Крушето*		8		
9.	ДГ „Детска радост” гр. Долна Оряховица	общинско	90	9,5	8
	ФИЛИАЛ *с. Писарево*		12	2	1
	ОБЩО:		**1162**	**112,5**	**105**

Забележки: *Данните са предоставени от директорите на детските градини на територията на община Горна Оряховица.за учебната 2023/2024 г.*

Съгласно Решение №220 г. от Протокол №10/25.04.2024 г. на Общински съвет-Горна Оряховица и Заповед № 1826/10.05.2024 г. на Кмета на Община Горна Оряховица се преобразува детска градина „Божур“, гр. Горна Оряховица чрез вливане в детска градина „Елена Грънчарова“, гр. Горна Оряховица, считано от 01 юли 2024 година. Вливащата се детска градина „Божур“, гр. Горна Оряховица продължи да функционира като филиал на детска градина „Елена Грънчарова“, гр. Горна Оряховица

През 2023/2024 година децата от детските градини вземат активно участие в множество общински мероприятия, тържества, шествия, конкурси, честванията, в ритуали по полагане на венци и цветя и др., организирани от Община Горна Оряховица.

Детските градини продължават да работят по проекти и програми някои, от които са: НП „Училищен плод“ и НП „Училищно мляко“, “НП „Без свободен час“ модул: „Без свободен час в детската градина“, НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното и училищното образование“, „Равен достъп до образование в условията на кризи“. ДГ „Ален мак“, гр. Горна Оряховица сътрудничи по проект „Създаване на Общностен комплекс (хъб) за ранно детско развитие и родителска подкрепа „Божур“ в гр. Горна Оряховица, с. Върбица и с. Драганово. ДГ „Димитър Генков“, с. Поликраище работи по проект „Екологична среда за децата във филиал с. Крушето и „НП „Безопасност на движението по пътищата“. ДГ „Здравец“, гр. Горна Оряховица работи по НП „Хубаво е в детската градина“ с дейности насочени към изкуството и музиката.

ДГ „Здравец“, с. Първомайци работи по проект НП „Хубаво е в детската градина“ с дейности насочени към развиване на физически активности при деца от ПГ чрез спортно-подвижни, спортни и народни игри. Единствено ДГ „Първи юни“, гр. Горна Оряховица работи по „Еразъм +“. „Еразъм+“ е програмата на ЕС за подкрепа на образованието, обучението, младежта и спорта в Европа. В програмата за 2021—2027 г. се обръща особено внимание на социалното приобщаване, екологичния и цифровия преход и насърчаването на участието на младите хора в демократичния живот.

През учебната 2023/2024 година детските градини на територията на община Горна Оряховица са получили множество дарения и спонсорство от различни

предприятия за нуждите на образователно-възпитателния процес и подобряване на материално техническата база.

- **Занимания по интереси**

Детските градини през учебната 2023/2024 година имат създадени групи за занимания извън учебната програма, а именно:

- ДГ „Ален Мак", гр. Горна Оряховица – изобразително изкуство, английски език,танци- балет, шахмат, футбол;
- ДГ „Детска радост", гр. Долна Оряховица – народни танци, английски, спорт;
- ДГ „Димитър Генков", с. Поликраище – клуб „малки актьори";
- ДГ „Елена Грънчарова", гр. Горна Оряховица – футбол, английски език, арт дейности и народни танци;
- ДГ „Здравец", гр. Горна Оряховица – клуб екология, футбол, танци, английски език, мажоретен състав;
- ДГ „Здравец", с. Първомайци – футбол и народни танци
- ДГ „Щастливо детство" гр. Горна Оряховица – творческа работилница, народни танци и плуване;
- ДГ „Първи юни" , гр. Горна Оряховица – народни танци и английски език;

- **Професионална квалификация на директорите на детските градини:**

- ДГ „Ален мак", гр. Горна Оряховица - обучение на тема „Гласово – говорни техники за взаимодействие върху съзнанието и волята" и „Първа долекарска помощ – Спешни детски състояния";
- ДГ „Здравец", гр. Горна Оряховица – обучение на тема „Образователни игри и развиване на социално-емоционални умения";
- ДГ „Димитър Генков", с. Поликраище - обучение на тема „Основи на иновативен метод за преподаване на STEM" ,"Конфликти – същност и протичане" и „Специфики при преподаването на БДП в детските градини";
- ДГ „Здравец", с. Първомайци" – обучение на тема „Управление на стреса-разпознаване, осъзнаване и превръщане в творческа енергия" и Електронно трудово досие, електронна трудова книжка"
- ДГ „Елена Грънчарова", гр. Горна Оряховица – обучение на тема „Монтесори курс по Миротворчество за деца до 6 г." и „Методическа насоки и специфики в образователния процес";
- ДГ „Щастливо детство", гр. Горна Оряховица- обучение на тема „Адаптиране на учебното съдържание и използването на технически помощни средства в образователния процес.

В изпълнение на Заповед №3894/18.09.2024 г. на Кмета на Община Горна Оряховица във връзка с Раздел V от Наредба № 4 за нормиране и заплащане на труд – Приложение №5 към чл. 24, ал. 3, на 24 септември 2024 година, комисия извърши оценка за определяне на допълнително трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда на директорите на общинските детски градини на територията на Община Горна Оряховица за учебната 2023/2024 година чрез попълване на карта за определяне на трудово възнаграждение по определените на национално ниво показатели и критерии.

2.3. ОСНОВНО И СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ (ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА)

През учебната 2023/2024 година на територията на община Горна Оряховица функционират 9 основни училища, от които 2 средищни и 2 средни училища. Броят на

учениците в общинските училища на територията на община Горна Оряховица в началото на учебната 2023/2024 година е 2772 ученици в дневна форма на обучение В сравнение с предходната учебна година (2804) са с 32 ученици по-малко. Най-голям брой ученици има в СУ „Георги Измирлиев“, гр. Горна Оряховица – 926 бр., а с най-малък брой в ОУ „Отец Паисий“, с. Писарево - 14. Децата в самостоятелна форма на обучение учениците от общинските училища са 182 бр., а в държавните 38 бр. Най-много ученици в самостоятелна форма са в ПГХТ „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Горна Оряховица. Учениците със специални образователни потребности в общинските училища са 84 бр. В ПГХТ „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Горна Оряховица учениците имат възможност да ползват общежитие в периода на обучението.

С цел запазване на училищата в малките населени места с Решение №1150 от Протокол № 68 от 12 септември 2023 г. от извънредно заседание на Общински съвет се утвърдиха маломерни и слети паралелки в общинските училищата на територията на община Горна Оряховица. Задължение на първостепенния разпоредител е да дофинансира общообразователните училища, в които общият брой на учениците в паралелките е до 80 ученици. В пет от общинските училища на територията на община Горна Оряховица за учебната 2023/2024 година с по-малко от 80 ученици са следните училища:

- ОУ „Елин Пелин” с. Първомайци – 65 ученици;
- ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ с. Поликраище – 55 ученици;
- ОУ „Отец Паисий” с. Писарево – 14 ученици;
- ОУ „Васил Левски“ с. Върбица – 39 ученици;
- ОУ „Климент Охридски“ с. Драганово – 55 ученици.

Общо дофинансиране от бюджета на Община Горна Оряховица за периода от началото на учебната 2023/2024 година до 31.12.2023 г. е в размер на – 62 253 лв. В сравнение с предходната учебна 2022/2023 година дофинансирането е повече с 2 346 лв. За маломерните и слети паралелки в училищата на територията на община Горна Оряховица, в които общият брой на учениците надвишава 80, дофинансирането е за сметка на бюджета на съответното учебно заведение.

В общински училища са осигурени условия и се осъществява целодневна организация на учебните занимания, която включва: образователна подготовка, самоподготовка, отдих, занимания по интереси, здравословно обедно хранене. В рамките на целодневната организация се осигурява подкрепа на личностно развитие на всяко дете в съответствие с неговите потребности и чрез занимания по интереси.

Училищата с по-голям брой ученици в град Горна Оряховица, работещи по много проекти, успяват да осигурят пълноценна материална среда за индивидуалното развитие и успехи на своите възпитаници.

ПГХТ „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Г. Оряховица стартира процедура по кандидатстване, започнала още през учебната 2022/2023 година. На училището са предоставени средства в размер на 252 500 лева по Национална програма „Училищна STEM среда“. Училищната STEM среда ще даде възможност за обучение по предметите биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда, физика и астрономия, математика, информационни технологии. На 8 декември 2023 г. ПГХТ „Проф. д-р А. Златаров“, гр. Г. Оряховица подписа договор между Община Горна Оряховица и Министерство на образованието, Изпълнителна агенция „Програма за образование“, в качеството на Структура за наблюдение и докладване (СНД) за инвестиция 2 „Модернизация на образователна инфраструктура“ по Компонент 1 „Образование и умения“ на Плана за възстановяване и устойчивост. С финансиране по ПВУ ще бъде реализиран проект „Реконструкция, внедряване на мерки

за енергийна ефективност, обзавеждане и оборудване в сграда на общежитие на ПГХТ „Проф. д-р. Асен Златаров“ в Горна Оряховица.

ОУ "Св. Паисий Хилендарски" гр. Горна Оряховица на 28 декември 2023 г. е подписан договор между Министерството на образованието - Изпълнителна агенция "Програма на образование", изпълняваща функциите на Структурата за наблюдение и докладване /СНД/ за инвестиция 2 "Модернизация на образователна инфраструктура" по Компонент 1 "Образование и умения" на Плана за възстановяване и устойчивост /ПВУ/ и Община Горна Оряховица, в качеството на краен получател. Целта на инвестицията е осигуряване на качествени условия за образование на всички ученици. Ще се създадат условия за равен достъп до образование чрез изграждане на благоприятна, иновативна, енергийно ефетивна и мотивираща образователна среда. Осигуряването на съвременна материална база ще гарантира за здравословни и качествени условия за обучение в ОУ "Св. П. Хилендарски", гр. Горна Оряховица.

Във връзка с Наредба №4 от 20 април 2017 г. за нормиране и заплащане на труда РУО – Велико Търново съвместно с представител от Община Горна Оряховица се извърши оценка на постигнатите през учебната 2023/2024 година резултати от труда на директорите на общинските училища на територията на Община Горна Оряховица.

Образователните институции си партнират изключително успешно с всички културни институции на територията на община Горна Оряховица, както и с институции предлагащи социални услуги за деца и ученици.

Обобщена информация на общинските училища на територията на община Горна Оряховица

Таблица №9

№	УЧИЛИЩА	ФИНАНСИРАНЕ	УЧЕНИЦИ			ПЕРСОНАЛ	
			БРОЙ УЧЕНИЦИ дневна форма на обучение	БРОЙ УЧЕНИЦИ Самостоятелна форма	Ежедневно пътуващи ученици	Педагогически специалисти	Непедагогически Специалисти
1.	СУ „Георги Измирлиев” гр. Г. Оряховица	общинско	926	0	170	78	16
2.	СУ „Вичо Грънчаров” гр. Г. Оряховица	общинско	440	1	133	50	10
3.	ОУ „Иван Вазов” гр. Г. Оряховица	общинско	470	0	35	41	7
4.	ОУ„Св. Св. Кирил и Методий”, гр. Горна Оряховица	общинско	232	2	0	29	6
5.	ОУ „Св. Паисий Хилендарски” гр. Г. Оряховица	общинско	165	0	0	16	7
6.	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, гр. Долна Оряховица	общинско	84	0	21	15	4
7.	ОУ „Св. Климент	общинско	68	0	13	8	4

	Охридски", с. Драганово						
8.	ОУ „Отец Паисий" с. Писарево	общинско	14	0	0	6	2
9.	ОУ „Васил Левски" с. Върбица	общинско	38	0	12	7	4,5
10.	ОУ „Елин Пелин" с. Първомайци	общинско	70	1	10	13	4
11.	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий", с. Поликраище	общинско	59	20	38	10,5	3,5
12.	ПГХТ „Проф. д-р А. Златаров", гр. Г. Оряховица	общинско	206	158	28	28	14
		ОБЩО:	**2772**	**182**	**460**	**301,5**	**82**

Забележка: *Данните са предоставени от директорите на училищата за периода 2023/2024 г.*

2.4. ДЪРЖАВНИ УЧИЛИЩА

На територията на община Горна Оряховица функционират 5 професионални гимназии, от които 4 държавни и 1 общинска. ПГХТ „Проф. д-р А. Златаров", гр. Горна Оряховица е единствената професионална общинска гимназия. Броят на учениците в държавните училища на територията на община Горна Оряховица в началото на учебната 2023/2024 година са общо 816 броя ученици в дневна форма на обучение, което е с 10 ученици повече от предходната учебна година. В самостоятелна форма на обучение се обучават 38 ученици. Най-много ученици се обучават в ПГЕЕ „М. В. Ломоносов" – 376 ученици, а най-малко в ПГЖПТ „Н. Й. Вапцаров" – 60 ученици. Учениците със специални образователни потребности в професионалните гимназии са общо - 8, в риск са 20, а с хронични заболявания 16.

Ежедневно пътуващите ученици са 234 бр. Учениците, които се обучават в гимназиален етап в ПГЖПТ „Н. Й. Вапцаров", гр. Горна Оряховица имат възможността да ползват общежитие, в периода на обучението. Педагогическите специалисти в държавните професионални гимназии са 86 броя, а непедагогическият персонал е 28,5 броя.

Обобщена информация за държавните училища на територията на община Горна Оряховица

Таблица №10

№	УЧИЛИЩА	ФИНАНСИРАНЕ	УЧЕНИЦИ			ПЕРСОНАЛ	
			Ученици дневна форма на обучение	Ученици в самостоятелна форма на обучение	Ежедневно пътуващи ученици	Педагогически специалисти	Непедагогически специалисти
1.	ПГЕЕ „М. В. Ломоносов" гр. Горна Оряховица	държавно	376	2	120	34	8,5
2.	ПТГ „Васил Левски"	държавно	96	25	38	10	6

	гр. Горна Оряховица						
3.	ПГЛПИ „Атанас Буров" гр. Горна Оряховица	държавно	284	8	66	29	7
4.	ПГЖПТ „Н.Й.Вапцаров" гр. Горна Оряховица	държавно	60	3	10	13	7
		ОБЩО:	**816**	**38**	**234**	**86**	**28,5**

Забележка: *Посочените данни са предоставени от директорите на съответните държавни професионални гимназии.*

Основните тенденции в развитието на професионалните гимназии в община Горна Оряховица са свързани с насърчаване сътрудничеството между бизнес и образование, развитие на публично-частното партньорство, модернизиране на образователната система и подготвяне на по-мотивирани, компетентни и информирани специалисти. Дуалното обучение дава шанс на гимназистите едновременно да изучават теорията на избраната от тях професия и да практикуват наученото в сферата на бизнеса. В тази връзка в държавния план-прием в общинските гимназии се утвърждават специалности, които да бъдат адекватни на обществено-икономическите тенденции и потребности на общината. Съвместно с РУО – Велико Търново, Областна администрация и браншовите организации на територията на общината и областта, ежегодно се формират политиките за развитие, обусловени от необходимата професионалната компетентност на кадрите за бизнеса. Професионалните гимназии на територията на община Горна Оряховица предоставят възможност за тясна обвързаност между образователната система и реалните потребности на пазара на труда, като предоставят възможност за обучение в специалности в дуална форма.

Със Заповед №РД06-681/14.09.2023 г. на Регионално управление на образованието – Велико Търново е утвърден държавния план-прием за учебната 2023/2024 година. Специалности в дуална форма на обучение са както следва:.

- ПГЕЕ „М. В. Ломоносов":
  522010 Електротехник. 5220102 Електроенергетика
  522030 Техник на енергийни съоръжения и инсталации 5220308 Възобновяеми енергийни източници
- ПГЖПТ "Н. Й. Вапцаров":
  525070 Техник по железопътна техника. 5250701 Локомотиви и вагони

През учебната 2023/2024 година учениците от Професионална гимназия по електротехника и електроника „М. В. Ломоносов", Горна Оряховица, които са част от Наградата на херцога на Единбург, организираха кампания по кръводаряване под наслов „Ти. Можеш. Да. Помогнеш!". Партньори в кампанията са БМЧК и МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов" - Велико Търново, както и училищното ръководство. Хандбалистите на ПГЕЕ „М. В. Ломоносов" спечелиха втора шампионска титла от Ученически игри 2024 в Бахрейн.

Всяка година, по традиция, Професионална гимназия по лека промишленост и икономика „Атанас Буров", гр. Горна Оряховица отбелязва Глобалната седмица на парите с разнообразни инициативи, състезания и извънучилищни изяви, съвместно с представители на Стопанска академия „Димитър А. Ценов", гр. Свищов. ПГЛПИ „Атанас Буров" спечели проект „Европейско качество в професионалното образование" №2023-1-BG01-KA122-VET-000117542, финансиран по Програма Еразъм + на Европейския съюз (ЕС), ключова дейност 1 „Образователна мобилност за граждани", сектор „Професионално образование и обучение". Проектът осигурява мобилност за

обучаеми в сферата на професионалното образование.

Учениците от Професионална техническа гимназия "Васил Левски", Горна Оряховица организираха кампания за кариерно ориентиране под надслов "Мисля за моето бъдеще". В изпълнение на Национална програма "България - образователни маршрути" на Министерство на образованието и науката учениците от ПТГ "Васил Левски" през юни месец посетиха Общински център за извънучилищни дейности - с. Байкал, община Долна Митрополия. Целта на НП "България - образователни маршрути“ е създаване на условия за надграждане на знанията и уменията на учениците, както и възможности за социализация и общуване на учениците и педагогическите специалисти извън училищната и семейната среда с цел получаване на трайно интегрирано знание и меки умения, които подобряват социално- емоционалната интелигентност.

2.5. ЦЕНТЪР ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ – ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Центъра за подкрепа за личностно развитие – Горна Оряховица предоставя обща подкрепа съгласно чл. 49, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование – развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките технологиите и изкуствата. Заниманията по интереси включват музикални дейности, народно пеене, участие в клубове по изобразително изкуство, по екология и групи по приложна електроника и роботика.

Към края на учебната 2023/2024 година в ЦПЛР, гр. Горна Оряховица са се обучавали 371 деца и ученици разпределени в 39 групи. ЦПЛР, гр. Горна Оряховица като форма на извънучилищна дейност осъществява развитие на творческите способности на децата и учениците, подпомага ранната им професионална ориентация чрез стимулиране на личностни качества и умения за работа в екип.

Децата и учениците, обучаващи се в клубовете и групите на ЦПЛР - Горна Оряховица - клуб „Графично ателие“, клуб „Земята и ние“, групи за Автентичен фолклор, както и състави по Камерна музика през учебната 2023/2024 година представиха своите творчески възможности в множество общински, национални и международни конкурси, от където имат спечелени следните отличия:

- общинско ниво - 1 първо място;
- национално ниво – 5 първи места и едно лауреатско звание, 7 втори места и 6 трети места;
- международно ниво – 5 първи места, 4 втори места и 1 трето място;

През учебната 2023/2024 година децата и учениците от клубовете и групите взеха участие в общински мероприятия, както следва:

- клуб „Земята и ние“ взе участие в: благотворителна изложба на коледни картички; участие в изложба на мартеници в Младежки дом; участие в изработването на „Най-дългата рисунка“ посветена на Деня на земята; участие във Великденска работилница, организирана от Младежки дом; участие в Арт ателие по случай празника на гр. Горна Оряховица.

- групите за „Автентичен фолклор“ взеха участие в следните прояви: запалване на коледните светлини в с. Първомайци; обичая „Лазаруване“ в с. Първомайци; участие в празника на Горнооряховския суджук.

- участие на Подготвителния духов оркестър в шествието по повод 24 май, както и в ритуалите по полагане на венци и цветя на 06.05.2024 г. и 18.07.2024 г.

С Решение №191 от Протокол №10 от 25 април 2024 г. на Общински съвет, гр. Горна Оряховица се осъществява и превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици. Дейността включва професионална работа с логопеди, ресурсни учители и други специалисти, които предоставят обща подкрепа на децата и учениците от образователните институции на територията на община Горна Оряховица, в зависимост от техните потребности. Осъществена е логопедична подкрепа на 51 броя деца и ученици от м. април до м. септември.

Данни за групите по интереси за учебната 2023/2024 година

Таблица №11

БАЗА	**Направление**	**Възрастова група**	**Брой групи**	**Брой деца**
ЦПЛР основна сграда	Изкуства	I равнище	6	31
	Изкуства	II равнище	11	88
	Изкуства	III равнище	1	13
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ Горна Оряховица	Изкуства	I равнище	2	11
	Наука и технологии	I – IV клас	3	42
СУ „Вичо Грънчаров“	Наука и технологии	I – IV клас	2	28
ОУ „Елин Пелин“	Изкуства	II равнище	1	11
ПГЕЕ „М.В. Ломоносов“	Наука и технологии	VIII- X клас	2	26
СУ „Георги Измирлиев“	Изкуства	I равнище	2	36
	Логопедична подкрепа	Без равнище	3	
ОУ „Иван Вазов“	Изкуства	I равнище	2	35
	Логопедична подкрепа	Без равнище	2	
ДГ „Здравец“	Наука и технологии	ПГ- без равнище	2	50
ВСИЧКО:			**39**	**371**

Забележка: *Данните са предоставени от Директора на ЦПЛР*

През учебната 2023/2024 година педагогически специалисти от ЦПЛР- Горна Оряховица година получиха следните отличия:

- Награда Будител на Община Горна Оряховица за постижение в направление култура и изкуство на Гергана Пашова.

- Грамота за подготовка на отличени участници в конкурса „България в картини и слово“ на Илия Банков.
- Диплом от XI Международен конкурс „Звукът на времето“ за високи постижения в творческия и педагогическия процес на Николай Дремов.
- Грамота за отлична преподавателска работа с лауреатите на фестивала от VIII Национален детски-юношески фолклорен фестивал „Мисионис пее и танцува“ на Гергана Пашова.
- Диплома за постигнати високи професионални резултати при подготовката и участието на деца в VIII детски фолклорен празник „Весел Чичопей“ с. Първомайци 2024 г. на Гергана Пашова.

В изпълнение на Заповед №3894/18.09.2024 г. на Кмета на Община Горна Оряховица във връзка с Раздел V от Наредба № 4 за нормиране и заплащане на труд – Приложение №5 към чл. 24, ал. 3, на 24 септември 2024 година, комисия извърши оценка за определяне на допълнително трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда на директора на ЦПЛР - Горна Оряховица за учебната 2023/2024 година чрез попълване на карта за определяне на трудово възнаграждение по определените на национално ниво показатели и критерии.

2.6. ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ ПРЕДОСТАВЯЩИ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

На територията на община Горна Оряховица функционира - Исторически музей, гр. Горна Оряховица с филиали в град Долна Оряховица и село Драганово, Художествена галерия „Недялко Каранешев”, Младежки дом и 15 читалища, които предоставят възможност на децата и младите хора да развиват своите интереси, способности и талант в самодейното музикално, театрално и танцово изкуство. Народните читалища играят важна роля за устойчивостта и развитието на културата в община Горна Оряховица, както и за укрепване на гражданското общество. 15 на брой са читалищата в община Горна Оряховица, разпределени: 3 в общинския център: НЧ „Напредък-1869”, НЧ „Братя Грънчарови – 2002” и НЧ „Пробуда – 1904”, и едно в град Долна Оряховица – НЧ „Христо Козлев – 1883”, а 11 в останалите населени места в общината – с. Първомайци, с. Драганово, с. Поликраище, с. Върбица, с. Крушето, с. Янтра, с. Писарево, с. Правда, с. Стрелец, с. Горски горен Тръмбеш и с. Горски долен Тръмбеш. Основната мисия на читалищата е място за съхранение на народната памет и неделим елемент от процеса по опазване и съхраняване на културното наследство на страната. Любителското художествено творчество винаги е било сред най-приоритетните дейности на читалищата. Дейността се развива от всички читалища на територията на общината, в различна степен и на различни нива. По традиция читалищата в община Горна Оряховица са основното място за развитие на любителското творчество. В тях съществуват и развиват дейност различни по своя обхват любителски формации. В голямата си част това са основно фолклорни състави – танцови и музикални ансамбли, групи за изворен фолклор, певчески групи. Засилен интерес се наблюдава и към музикалните школи, в които се изучават инструменти, както и към любителските театрални формации, модерни танци. За реализирането на инициативите си, читалищните дейци търсят подкрепата на местни организации, училищни ръководства, детски градини и др., с които се работи на добро ниво.

Читалищата, в партньорство с Общината и институциите, продължават да развиват и традиционните жанрове театрално и хорово изкуство, както и издирване и

пресъздаване на обичаи, типични за населеното място и региона. Успешно се реализираха международни, национални, регионални и местни културни прояви, включени в Календара на духовните прояви за 2023 г. и станали традиция за културния живот в община Горна Оряховица: Международен конкурс за изпълнители на популярна песен „Нова Музика", Международен фолклорен фестивал „Раховче", Национален преглед на любителските народни хорове и групи за обработен фолклор „Ганчо Михов", Национален детски фолклорен празник – конкурс „Весел Чичопей", Национален конкурс за поезия и проза" Асен Разцветников",Национален фестивал на фолклорните танцови клубове и групи „Фолклорна броеница", Национален детски фестивал на изкуствата „Раховче", Национален преглед на клубове за народни хора „Хоро се вие край река Янтра", Национален фолклорно-кулинарен „Фестивал на ореха", Национален танцов конкурс „Танцова вртележка", „Вербица празнува! Празник на дрипавата баница", „Празници на духовността", Национален фестивал за аматьорски театри „Камъка", „Празник на градинаря", „Празник на плодородието – ден година храни", Регионален празник на захарната метла и маджуна, фолклорното издание „На празник в с. Правда", и много др. Проявите, които организират читалищата са свързани с традиционния битов и православен календар насочени към опазването му, както и за създаване на условия за неговото развитие и популяризиране. Читалищата в съставните населени места в община Горна Оряховица организират и тържествените чествания на всички официални празници /3 март, 24 май, 6 септември, 22 септември, 1 ноември и др./, исторически събития, юбилеи, бележити дати, свързани с живота и дейността на личности, допринесли за развитието на региона и страната.

Популяризирането на традициите и културните ценности в региона, чрез различните форми на любителското творчество се осъществява в 15-те читалища в община Горна Оряховица чрез творческата дейност на:

- 66 любителско-творчески формации – 972 са участниците в тях, като 454 са до 18 години;
- 24 клубни формации, 4 музикални школи с 11 класове по: класически инструменти – пиано, класическа китара и ударни инструменти, поп музика, народно пеене, народни инструменти и народни хора, 10 кръжочни форми. Общ брой участници във всички клубни, кръжочни, школни дейности – 576 / в. т. число 117 до 18 години. Данните са към 1 януари 2023 г.

Народните читалища популяризират творческите си достижения чрез местните и национални медии, както и чрез социалните мрежи /обединявайки се в групи по интереси/, като по този начин приобщават обществото към развиваните от тях дейности в областта на културата и социалния живот.

Библиотечната дейност е една от основните в читалищата. В Община Горна Оряховица функционират 13 читалищни библиотеки. Библиотечният им фонд към 1 януари 2024 година е 137 099 библиотечни единици; брой периодични издания – 52; брой набавени книги – закупени нови или дарени –1 271; брой читатели – 1 466; брой посещения в библиотеката: за дома – 13 828; в читалня – 5 704; на организирани събития – 3 297 души. През изтеклата година по проект към МК за закупуване на книги бяха одобрени следните читалища: НЧ „Христо Козлев-1883" - 1 197,67 лв.; НЧ „Развитие-1884" -1 222,92лв.; НЧ „Градина-Вербица-1894" - 1 221,87 лв.; НЧ „Съединение-1888" - 1 225,10 лв.; НЧ „Иван Вазов-1893" - 1 227,90 лв.; НЧ „Звезда-1905" - 1 229,11 лв. Пет от читалищните библиотеки не осигуряват абонамент на периодични издания, а две от читалищата само по 1 бр. Картината на посещаемост в читалищните библиотеки е пъстра, бр. посещения за дома – 13 828; в читалня – 5 704, на организирани събития в библиотеката – 3 297. Общият брой читатели – 1490, в т. ч.

438 до 14 г.; 184 от 14 до 18 години. Новозаписани читатели деца - 129. Общият брой заети библиотечни документи – 35 947 библиотечни единици. По своята същност това се предопределя основно от два фактора – разположението на библиотеката и читателите, които тя обслужва, както някои библиотеки се радват на благодеянията на дарители, които ги подкрепят, както финансово така и с даряването на собствени и авторски книги.

В залите на библиотеките се провеждат културно-образователни инициативи, свързани с четенето, отбелязват се бележити дати и годишнини, творчески работилници, беседи и срещи с автори, занимания с различни възрастови групи по интереси с детски градини и училища по населени места. В четирите големи читалищни библиотеки в гр. Долна Оряховица, с. Първомайци, с. Драганово и с. Поликраище компютърната осигуреност предоставя свободен достъп до обществена информация и електронни услуги.

До 1 януари 2024 година Общинска библиотека е регистрирала 2016 читатели, от тях до 14 години са 1051 читатели. Тези читатели са направили 13 014 посещения за дома, 2431 в читални зали, 650 на организирани събития и 550 на културни събития. Заети за домашен прочит са 38 000 библиотечни документи. И през 2023 година са извършвани ежедневно основни и специализирани библиотечни услуги. Фондът на библиотеката е 100 749 библиотечни документа, като за 2023 г. са набавени 1141 тома. Към 1 юли 2024 година - регистрирани 1200 читатели, от тях 572 до 14 години. Заети за домашен прочит са 14 000 тома, при направени 6500 посещения.

В библиотеката се организират различни инициативи, свързани с насърчаване на четенето. Продължава провеждането на краеведчески четения по повод годишнини на изявени дейци, както и творческите срещи с автори от национален и местен характер. Особено внимание се обръща на инициативите, свързани с повишаване на интереса за четенето от децата. Детският отдел на общинска библиотека Горна Оряховица обслужва читатели до 14-годишна възраст. Разполага с много богат и интересен фонд, съдържащ детско-юношеска, художествена и научнопопулярна литература. Отделът притежава също речници, енциклопедии и справочници и се провеждат културно-масови мероприятия, състезания, викторини, както и отбелязват се интересни събития и празници.

За първа година е проведена кампанията „Деца даряват за деца“, в рамките на която се дариха над 400 книги. Сред инициативите, са и „Празник на буквите“ с първокласници от училищата, участие в националните кампании „Ден на четенето“ и Международен ден на добротата – съвместен проект с ученици от ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, за 18-ти път е проведен „Маратон на четенето“ и др. Осъществени са съвместни дейности и по Националната програма „България - образователни маршрути, културните и научни институции като образователна сред с учениците от СУ „Георги Измирлиев“. За поредна година Общинска библиотека спечели и проект към Министерството на културата по Национална Програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност“ за сумата от 5759 лева.

Исторически музей – Горна Оряховица ежегодно организира тематични изложби, с които по атрактивен начин представя забравени и слабо известни експонати и факти от историята и бита на града. През 2023 година продължават да се осъществяват инициативите „Семейна събота в музея“ и „Лятна археологическа школа за младежи“. Исторически музей – Горна Оряховица приключи дейностите по двата проекта „Оборудване на фондохранилища“ и „Да уловим времето“, финансирани от Министерство на културата. Реализирането на двата проекта, е в размер на 27 915 лева.

Новата образователна експозиция бе акцент в единадесетото издание на ваканционната програма „Семейни съботи в музея“.

Художествена галерия „Недялко Каранешев“, гр. Горна Оряховица проведе през 2023 г. следните изложби: Конкурс за есе, стихотворение и рисунка на тема „Васил Левски – неговите вечни послания”, посветен на 150 години от обесването на Васил Левски, Пътуваща изложба на български художници, Международна графична изложба „Пинокио“ - Италия“, както и ученически изложби на училищата от града, както следва: Традиционна изложба на учениците от ОУ „Иван Вазов“, Горна Оряховица. Изложба на ученици от СУ „Вичо Грънчаров“ и Изложба на ученици от СУ „Георги Измирлиев“. ХГ „Недялко Каранешев“ съвместно Община Горна Оряховица; и Младежки дом, гр. Горна Оряховица организираха „Работилница за умения и добродетели”:„Великденски писани яйца”. Деца от детските градини изработваха пъстра великденска украса, заедно със своите учителки и родители.

Всяка година община Горна Оряховица приема с решение на Общински съвет Горна Оряховица Календарен план за публичните прояви в Община Горна Оряховица, изпълнен с множество прояви с местно, национално и международно значение. Календарният план за публичните прояви в духовната сфера на община Горна Оряховица за 2023 година е приет с Решение № 966 по т.24, от Протокол № 54 от 22 декември 2022 г. на редовно заседание на Общински съвет Горна Оряховица. За реализирането на всички инициативи и събития се търси подкрепата и съдействието на местни организации, ръководствата на училища и детски заведения, неправителствени организации и други.

Активни занимания със спорт на децата и младите хора организират 28 спортни клуба и ОСК „Локомотив“ в община Горна Оряховица. Най-развитите спортове са: борба, акробатика, хандбал, футбол, армрестлинг, тенис, ММА, бокс, волейбол, баскетбол и таекуондо.

Състезатели в спортните клубове в община Горна Оряховица за 2023/2024 г.

Таблица №12

По ред	Спортен клуб	Подг.	Деца и младша възраст	Старша възраст младежи	Мъже и жени	Общо
1.	СКА „Локомотив – 96“	-	1	7	13	21
2.	СК „Моделист“	-	3	4	11	18
3.	Бадминтон клуб	5	6	8	8	27
4.	Баскетболен клуб „Локомотив“	70	50	-	21	141
5.	СК ММА „Джамбазов“	-	16	11	5	32
6.	СК самбо „Джамбазов“	-	4	2	2	8
7.	Боксов клуб „Локомотив“	-	5	16	6	27

8.	СК борба „Локомотив“	15	40	17	4	76
9.	ВК „Импулс“	11	35	12	-	58
10.	ЛК „Локомотив – 55“	16	9	3	1	29
11.	Плувен клуб „Локомотив“	95	23	12	-	120
12.	СК силов трибой „Локомотив Олимп“	-	7	17	8	32
13.	ТК „Инвикта“	20	24	16	10	70
14.	ТК „Хемус“	7	13	18	5	43
15.	ТК „Кондор“	25	-	-	-	25
16.	Тенис клуб „Царевец“	6	18	15	20	59
17.	СК тенис на маса „Локомотив – 50“	7	11	4	8	30
18.	КСА „Иван Стойчев“	60	26	5	1	92
19.	ХК „Локомотив“	40	80	69	46	235
20.	ХК „Раховец – 2008“	42	30	52	23	147
21.	Клуб по спортен риболов	-	1	-	9	10
22.	ОФК „Локомотив“	40	162	25	25	252
23.	ФК „Първомайци“	-	-	-	27	27
24.	ФК “Росица“ ,с. Поликраище	23	17	-	24	64
25.	ФК „Янтра“, с. Драганово	-	-	-	25	25
26.	ФК „Долна Оряховица“	-	-	-	21	21
27.	ФК „Ботев 33“, с. Крушето	-	-	-	23	23
28.	СК ветерани спортисти „Локомотив 2004“	-	-	-	26	26

През 2023/2024 година в гр. Горна Оряховица се проведоха множество мероприятия, част от тях са от Държавният спортен календар на различните спортни клубове, много турнири по футбол, волейбол, баскетбол, тенис на маса, хандбал, борба за различни възрастови групи.

Продължи се традицията и за мероприятията, ориентирани към обществото и семейството. Традиционно се проведоха „Фамилатлон“, „Намери ключа на Горна

Оряховица“, Скаутски лагер „Ряховец“, зумба фестивал, „Народни борби за всички възрасти“, „Поход до х. „Божур“ и забавни семейни игри“.

Част от програмата бяха и ежегодните турнири: „Лекоатлетическа щафета – обиколка на Горна Оряховица“, Общински турнир по плуване „Локомотив“, Областен турнир по борба „Хари Стоев“, Национален стрийтбол турнир, „В памет на Димитър Кушев“- областен турнир по футбол 9, Международен турнир „Никола Петров“.

3. ОСИГУРЯВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА, ПОДОБРЯВАНЕ И МОДЕРНИЗАЦИЯ В УЧИЛИЩАТА И ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ

През учебната 2023/2024 година, със средства от Община Горна Оряховица, със собствени средства на институциите, както със средства от национални програми и проекти са извършени ремонти дейности, подобрения, реконструкции в детските градини, ясли и училища.

- **Извършени подобрения и ремонти и придобиване на стопански инвентар в детските градини и ЦПЛР на територията на община Горна Оряховица:**

- *ЦПЛР – Горна Оряховица* – Получени по Национална програма "Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците"- 19 901 лв. От тях закупени народни носии за 16 095 лв. и други материали (столове, щендери, закачалки и калъфи за дрехи) през м.12.2023г. закупени: тамбура -800,00 лв.,.ел. пиано-1580,00 лв. (ДМА-стопански инвентар)От бюджета на ЦПЛР: сузафон-3200,00 лв. (ДМА-стопански инвентар), тромпет-500,00 лв.,офис столове-750,00 лв. (3 бр. х 250,00 лв.) . През м. септември 2024 г. е извършен ремонт на санитарен възел на стойност 1400,00 лв.

- *ДГ „Ален мак“, гр. Горна Оряховица* - е закупила - косачка за трева в размер на 1100 лв., 4 бр. климатици - 15796 лв., 5 бр. прахосмукачки – 500 лв., принтер – 534 лв., хладилник – 269 лв., сушилня – 1399 лв., хладилник – 700 лв. Извършен е ремонт на покрив и кухненски блок на стойност 1250 лв., боядисване на коридори – 209 лв. Извършен е и ремонт на пътеката пред вход на ул. „Ангел Кънчев“: бетон, бордюри и парапет на вход в размер на 900 лв.

- *ДГ „Елена Грънчарова“, гр. Горна Оряховица* – през учебната година е извършено боядисване на оградата на ДГ „Елена Грънчарова” и детските площадки на основната сграда и филиал „Детски свят”.

- В *ДГ „Детска радост“, гр. Долна Оряховица* - през учебна 2022/2023 година за подобрение по МТБ **е** закупена БДП площадка с необходимите знаци и уреди, както са и боядисани и освежени секциите и шкафчетата в занималните по групи.

- *ДГ „Здравец“, гр. Горна Оряховица* - Поставени PVC врати на столовата и спалнята на едната група;освежаване и поставяне на алуминиеви лайсни по стените;закупени 30 бр. легла и 30 бр. гардероби; 30 бр. матраци. Закупени а сушилня и хладилник, както и компютърни устройства за две от групите; Подменен е мотора на аспираторна система в кухненския блок и поставяне на шумозаглушител. Закупени са тоалети и аксесоари за тържества и мероприятия;

- *ДГ „Димитър Генков“,с. Поликраище* е извършен текущ ремонт на занимални, спални и санитарни помещения - 18200лв. Монтирани са камери за видеонаблюдение в занималните на стойност 700лв. Реновирана детска площадка във филиал с. Крушето по ПУДООС – 7482лв.

- През 2023/2024 учебна година в *ДГ „Първи юни“ филиал „Бодра смяна“, гр. Горна Оряховица* бяха извършени следните подобрения и ремонти: отремонтиране на вентилационна система в кухненски блок в сградата на филиал „Бодра смяна“;

монтиране на капаци за пясъчниците в сградата на филиал „Бодра смяна“ и отремонтиране на външни уреди и в основната сгради и във филиала.

- **Извършени подобрения и ремонти и придобиване на стопански инвентар в училищата на територията на община Горна Оряховица:**

- В *ПГХТ „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Горна Оряховица* с цел подобряване на условията на материално-техническата база е извършен: частичен ремонт на покрив на учебен корпус към ПГХТ. Ремонт на учебни кабинети, ремонт на разрушени стъпала и фоайе на първи и втори етаж на учебен корпус към училището, както и ремонт на учебен кабинет на втори етаж на учебен корпус.

- В *ПГЖПТ „Никола Йонков Вапцаров“, гр. Горна Оряховица* е извършен текущ ремонт за пребоядисване на стълбища и коридори Учебен корпус №1, както и подмяна на осветителни тела в учебни кабинети.

- В *ПГЕЕ „М. В. Ломоносов“, гр. Горна Оряховица* По НП „Професионално образование и обучение“, Модул 1 „Модернизиране на материално-техническата база“ е обзаведена „Лаборатория по електрически измервания, електрически машини и релейни защити“. Ремонтирана е и спортната площадка за баскетбол и волейбол с оборудване за съответните видове спорт.

- *ПТГ „Васил Левски“, гр. Горна Оряховица* през учебната 2023/2024 г. са подменени врати, както и дограмата в помещенията, предназначени за практическо обучение; извършен е основен ремонт, подменена е ел. инсталация и е закупено ново обзавеждане на седем класни стаи; извършен козметичен ремонт на съблекалните във физкултурния салон и санитарен възел.

- *ОУ „Св. Паисий Хилендарски“, гр. Горна Оряховица* през учебната година е започнат основен ремонт на училището по Плана за възстановяване и устойчивост, програма Модернизация на образователна среда.

- *ОУ „Васил Левски“, гр. Горна Оряховица* извършен освежителен ремонт на класните стаи-боядисване на цокли и стени.

- В *СУ „Георги Измирлиев“, гр. Горна Оряховица* - през учебната година е извършено: реновиране и обновяване на училищната библиотека, реновиране на коридор на I етаж в начален етап, реновиране кабинет по музика, реновиране училищна игротека, хидроизолация на южната страна на сградата, ремонт училищен стол, както и изградено футболно игрище с изкуствена трева.

- *СУ „Вичо Грънчаров“, гр. Горна Оряховица* През учебната 2023/2024 година е извършен ремонт на кабинет по изобразително изкуство/ателие живопис – IV етаж и коридор пред него; обособяване, ремонт и обзавеждане на стая за ученици със СОП, като част от „Вълшебна стая“ и ремонт на коридор 3-ти етаж от 301 до 305 кабинет.

- *ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Долна Оряховица* през учебната 2023/2024 година са извършени следните подобрения и ремонти: ремонт на физкултурен салон – смяна на дограма, осигурено осветление, отопление и вентилация, боядисване на стени, таван, под и санитарни възли; Обновени две класни стаи по НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ - Модул 1 „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, изкуства и спорт“ с нови маси, столове и закупени съвременни материали и учебни пособия, необходими за осигуряване на учебния процес по БЕЛ и хуманитарни науки (ИЦ, ГИ и ЧО);

- В *ОУ „Иван Вазов“, гр. Горна Оряховица* с цел поддържане на материално-техническата база е извършено следното: изграждане на архив с метални шкафове, ремонт на стаи; ремонт на покрив над централен вход; ремонт на училищна ограда -юг; новозакупени ученически маси и столове -51 бр., озеленяване на училищен двор;

закупуване на външни игрални маси за бордови игри – 4 бр., оборудване с велостойки - 2 бр., спортно оборудване с тенис маси – 2 бр.

- В *ОУ „Св. св. Кирил и Методий", гр. Горна Оряховица* през учебната година е извършено следното: направа на рампа за хора с увреждания от двор към входна врата; направа на стълбищна платформа за хора с увреждания по вътрешно стълбище; направа на метална рампа за хора с увреждания в коридора на първия етаж.

- През учебната 2023/2024 година в *ОУ „Св. Св. Кирил и Методий", с.Поликраище* е извършено освежаване на класни стаи (частично пребоядисване). Закупени са два мултимедийни проектора

- *ОУ „Елин Пелин", с. Първомайци* През учебната 2023/2024г. са премахнати всички опасни и изсъхнали клони в училищния двор. Измазана е северната част /350 кв. м/ на фасадата на едноетажната сграда на ОУ „Елин Пелин". Подновени са улуците на едноетажната сграда. Два прозореца са сменени с нови /PVC/. Закупени са 15 масички и столчета за стаята на I клас. Извършен е ремонт на стая и част от коридор по BG-RRP-1.015 - "Училищна STEM среда".

- През учебната 2023/2024 година *ОУ"Отец Паисий", с. Писарево* извърши ремонт на водогреен котел КВ-Н 0,35- 407kW на парната инсталация.

4. ЗДРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

В училищата и детските градини на територията на Община Горна Оряховица през учебната 2023/2024 година функционират 22 здравни кабинети, от които 9 в детските градини на гр. Горна Оряховица, 1 в с. Първомайци, 1 в с. Поликраище и 11 кабинета в училищата на гр. Горна Оряховица. Здравните кабинети са осигурени с медикаменти и превързочни материали, необходими за медицинско обслужване на спешните състояния при децата и учениците, съгласно Наредба № 3 на Министерството на здравеопазването за здравните кабинети в детските заведения и училищата (ДВ бр. 38/27.04.2000 г., изм. ДВ 83/10.10.2000 г.). В здравните кабинети 20 медицински специалисти осъществяват дейности по профилактика, превенция, промоция на здравето на ученици и деца.

Медицинските специалисти в детските и учебни заведения провеждат профилактични дейности за предотвратяване или ограничаване на рисковите фактори; Осъществяват медицинското обслужване на спешните състояния при децата и учениците до пристигане на екип от спешна помощ. Организират и участват в регионални и национални програми, свързани с профилактика и промоция на здравето на учениците; Наблюдават физическото развитие и определят физическата дееспособност на децата и учениците; Участват в подготовката, подбора и провеждането на различни форми на отдих, туризъм и обучение на децата и учениците; Регистрират здравното и имунизационното състояние на децата и учениците в здравно-профилактичната карта, въз основа на данните, получени от личния лекар; Организират и провеждат профилактични и противоепидемични дейности за предотвратяване възникването и ограничаване разпространението на заразните и паразитни заболявания в детското и учебното заведение;

С грижа за здравето и с цел формиране на култура за здравословно хранене на децата и учениците в общинските детски градини и училища се реализират проекти по схеми „Училищен плод" и „Училищно мляко".

За повишаване нивото на здравни знания и изграждане на умения и нагласи у децата и учениците за опазване на личното им здраве и здравословен начин на живот, както и за изграждане на капацитет за профилактика и промоция на здравето в образователната система, медицинските специалисти от здравните кабинети в детските

градини и училищата, под методичното ръководство на експерти от РЗИ – Велико Търново реализират обучения и образователни дейности на здравна тематика – алкохол, наркотични вещества, стрес, агресия, хранителни разстройства, затлъстяване, работа с компютър и др.

Преди началото на учебна 2023/2024 година Община Горна Оряховица съвместно с РЗИ- Велико Търново извършиха проверка на учебните заведения на територията на община Горна Оряховица с цел установяване готовността за започване на учебно-възпитателния процес.

РЗИ – Велико Търново, съвместно с медицинските специалисти от учебните заведения и Младежки дом, гр. Горна Оряховица ежегодно организират информационно-образователна компания, посветена на Деня на влюбените и превенцията на ХИВ и сексуално-предаваните болести.

Детска млечна и преходна кухня в Горна Оряховица приготвя и предоставя здравословна и разнообразна храна за деца от десет месечна до три годишна възраст, която се приготвя по рецепти, включени в „Сборник рецепти и ръководство за здравословно хранене на деца до 3-годишна възраст". Рецептите отговарят на регламентираните чрез Наредба №2 на МЗ (ДВ, бр28/19.03.2013г.) изисквания за здравословно хранене на децата до три годишна възраст в детските заведения и детските кухни, както и на действащото национално и европейско законодателство, свързано с качеството и безопасността на храните. Кухнята е организационно обособена структура към ДЯ „Зорница",гр. Горна Оряховица, където се изготвя меню, приготвя се храната и се транспортира със специализиран транспорт до раздавателния пункт. Издръжката на Детската кухня се поема от общинския бюджет

Според подадените данни на РЗИ–Велико Търново от медицинските специалисти от здравните кабинети на детските градини е изведена структура на заболявания сред децата, подлежащи на диспансерно наблюдение за учебната 2023/2024 година, както следва:

- Болестите на дихателната система заемат **първо място** сред причините за диспансеризация на децата. Най- много боледуващи са с астма
- Психичните разстройства заемат **второ място** на диспансеризираните деца – детски аутизъм, поведенчески и емоционални разстройства;
- На **трето място** сред причините за диспансеризация на децата от 1 до 7-годишна възраст са и очните заболявания.
- Болестите на нервната система и сетивните органи заемат **четвърто място** сред заболяванията на децата. Най-много в тази група са децата с епилепсия.
- На **пето място** са инфекциозните и паразитни болести. Най-много са децата с ентеробиоза.

Регистрирани заболявания при профилактичните прегледи на децата през 2023 г. (септември-декември):бронхиална астма, пневмония, затлъстяване, смущения в зрението и специфично забавяне на развитието.

5. РАБОТА С ТАЛАНТЛИВИ И ДАРОВИТИ ДЕЦА

Право на закрила има всяко дете с изявени дарби в областта на науката, изкуството или спорта. Закрилата на деца с изявени дарби е система от мерки за насърчаване на творческите заложби и потребности на децата, която им осигурява финансово подпомагане и възможности за изява. Работата с талантливите и даровитите деца се осъществява в областта на науката, изкуството и спорта, в клубовете по интереси в училищата и в спортните клубове.

Ежегодно общинска администрация разработва Общинска програма на мерките за закрила на деца с изявен дарби от общинските училища в областта на науката, изкуството и спорта в съответствие с Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби обнародвана в ДВ, бр. 111 от 22.12.2003 г. в сила от 01.01.2004 г., приета с ПМС №298 от 17.12.2003 г., чл. 5а, т. 1, 2 и 3 от Закона за закрила на детето и Правила за изготвяне на Национален календар за изяви по интереси на децата и учениците и за провеждане на изявите, която се приема от Общински съвет. Общинска програма на мерките за закрила на деца с изявен дарби от общинските училища включва :

мерки за насърчаване на деца с изявени дарби съгласно чл. 10 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на децата с изявени дарби (НУРОЗДИД) на МОН. Стимулират се деца с изявени дарби по смисъла на НУРОЗДИД на МОН чрез предоставяне на стипендия. Стипендиите по мерките на МОН за стимулиране на децата с изявени дарби се отпускат на ученици от VIII до XII клас, обучаващи се в държавни, общински или частни училища, класирани до навършване на 18 г. възраст на национален и международен конкурс, олимпиада или състезание, включени в програмата на МОН.

- предоставяне на еднократно финансово подпомагане по чл. 8 от НУРОЗДИД за подпомагане за обучение в курсове по изкуства – майсторски класове, летни академии, пленери, подпомагане за участие в национални и международни конкурси.
- мерки за насърчаване на творческите заложби на ученици в дневна форма на обучение до 18 годишна възраст, обучаващи се в общинско училище, които са класирани на първо, второ и/ или трето място във финалния етап на областен кръг на олимпиади, национални или международни конкурси, съизмерими с Националния календар на извънучилищни дейности на МОН.
- Еднократно финансово подпомагане на ученик до 200 лв. или 12 месечна стипендия в размер на 100 лв. в зависимост от постиженията в различните сфери.

Финансовите средства за учебната 2023/2024 г. са в размер на 15 000 лв., също като предходната учебна година, приета с Решение № 1003, т. 1.2.3 от Протокол № № 58 от 23 февруари 2023 г. от редовно заседание на Общински съвет- Горна Оряховица.

Класираните деца по Общинската програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от общинските училища през 2023 г. са 64 (от общо 83 деца и ученици). Не са допуснати до стимулиране общо 19 деца и ученици, т.к не отговарят на условията. На пет деца са отпуснати стипендии по чл. 10 от Наредба за условия и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби (12 месеца по 135 лв., което се равнява на 1620 лв.). През месец декември 2023 година по предварително подадените банкови сметки в искането за предоставянето на закрила на деца с изявени дарби бяха преведени суми индивидуално на всяко дете, отговарящо на критериите на Програмата. Общата сума, предоставена за стимулиране на децата с изявени дарби от бюджета на Община Горна Оряховица, е в **размер на 9 515 лв.**

Брой подпомогнати деца с изявени дарби през изминалите годините.

Таблица №13

Период	Брой деца
2020	76

2021	73
2022	77
2023	64

От информацията за постиженията на децата и учениците в областта на науката, спорта и изкуството е видно, че създаването на условия гарантира тяхното личностно развитие. Община Горна Оряховица ежегодно присъжда и награда „Млада Горна Оряховица“ за постижения в три сфери: образование и наука, културата и изкуството и спорта както и Будител на Община Горна Оряховица по повод 1-ви ноември – Ден на народните будители.

6. ОРГАНИЗИРАНЕ ОБУЧЕНИЕТО НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СОП

Работата с деца и ученици със специални образователни потребности се организира в училищата и детските градини в позната за тях образователна среда, като се подпомага от ресурсен учител съобразно потребностите им. Броят на ресурсните учители се определя от броя на децата и учениците със СОП, от вида на подкрепата и от броя часове за ресурсно подпомагане. В системата на предучилищното и училищното образование се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

6.1 УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

6.2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СОП

Най-голям брой на учениците със специални образователни потребности има в СУ „Вичо Грънчаров“, гр. Горна Оряховица и в ОУ „Св. Паисий Хилендарски”, гр. Горна Оряховица, при децата в детските градини най-голям е броят в ДГ „Елена Грънчарова”, гр. Горна Оряховица. Децата и учениците със специални образователни потребности през учебна 2023/2024 година са 120, с хронични заболявания – 46 бр., а в риск – 26 броя.

В началото на всяка учебна година, учителите и другите педагогически специалисти извършват дейности, диагностициращи знанията и уменията на всички деца/ученици в началото на учебната година. Резултатите се анализират, при което може да се установи, че има ученици, които са под обичайното ниво за съответния клас. На децата и учениците, които изостават значително, се извършва оценка на индивидуалните потребности, която предхожда предоставянето на допълнителна подкрепа. За оценка на индивидуалните потребности директорът на учебното заведение, със своя заповед, сформира Екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, включващ задължително психолог/педагогически съветник и логопед.

Във всички училища и детски градини със заповед на съответния директор са определени координатори, съгласно чл. 7 от Наредбата за приобщаващо образование, които координират работата на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците. Образователните институции, които имат финансова възможност и потребност на деца и ученици от подкрепа са назначени психолози, логопеди, ресурсни учители, а там където не е възможно се ползват услугите на определените от РЦПППО-Велико Търново

специалисти. За учебната 2023/2024 година три екипа осъществяват ресурсно подпомагане от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование – Велико Търново, както и група с деца и ученици с нарушен слух.

Работещите в община Горна Оряховица екипи от РЦППО-Велико Търново са разпределени както следва:

Екип I обхваща: ОУ „Васил Левски“, с. Върбица, ДГ „Щастливо детство“, гр. Горна Оряховица, ОУ „Иван Вазов“, гр. Горна Оряховица, СУ „Георги Измирлиев“, гр. Горна Оряховица, ОУ „Св. Климент Охридски“, гр. Драганово – ресурсен, психолог и логопед;

Екип II обхваща: ОУ „Елин Пелин“, с. Първомайци, ДГ „Здравец“, гр. Горна Оряховица, ДГ „Първи юни“, гр. Горна Оряховица – ресурсен, психолог и логопед;

Екип III обхваща: ПГТ „Васил Левски“, гр. Горна Оряховица – ресурсен, психолог, логопед и рехабилитатор на слуха и говора.

Група деца и ученици с нарушен слух – ПГХТ „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Горна Оряховица и ДГ „Ален мак“, гр. Горна Оряховица.

Брой деца в риск, с хронични заболявания и специални образователни потребности в детските градини на територията на община Горна Оряховица

Таблица №14

№	ДЕТСКИ ГРАДИНИ		БРОЙ ДЕЦА		
			СЪС СОП	В РИСК	ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ
1.	ДГ „Ален Мак“	гр. Горна Оряховица	3	0	7
2.	ДГ „Божур“	гр. Горна Оряховица	0	0	0
3.	ДГ „Елена Грънчарова“	гр. Горна Оряховица	13	6	8
4.	ДГ „Здравец“	гр. Горна Оряховица	1	0	2
5.	ДГ „Първи юни“	гр. Горна Оряховица	5	0	0
6.	ДГ „Щастливо детство	гр. Горна Оряховица	5	0	0
7.	ДГ „Детска радост“	гр. Долна Оряховица	0	0	0
8.	ДГ „Димитър Генков“	с. Поликраище	1	0	0
9.	ДГ „Здравец“	с. Първомайци	0	0	0
	ОБЩО:		**28**	**6**	**17**

Забележка: *Посочените данни са предоставени от директорите на учебните заведения за учебната 2023/2024 г.*

Брой деца в риск, с хронични заболявания и специални образователни потребности в общинските училища в община Горна Оряховица

Таблица №15

№	ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА		БРОЙ ДЕЦА		
			СЪС СОП	В РИСК	ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ
1.	СУ “Георги Измирлиев”	гр. Горна Оряховица	3	0	1
2.	СУ “Вичо Грънчаров”	гр. Горна Оряховица	26	0	0
3.	ОУ “Иван Вазов”-	гр. Горна Оряховица	2	0	12
4.	ОУ ”Св. св. Кирил и Методий”	гр. Горна Оряховица	11	0	0
5.	ОУ ”Св. Паисий Хилендарски	гр. Горна Оряховица	17	0	0
6.	ОУ ”Св. св. Кирил и Методий	гр. Долна Оряховица	0	0	0

7.	ОУ "Климент Охридски	с. Драганово	4	0	0
8.	ОУ „Отец Паисий" -	с. Писарево	0	0	0
9.	ОУ "Васил Левски	с. Върбица	2	0	0
10.	ОУ "Елин Пелин" -	с. Първомайци	6	0	0
11.	ОУ "Св. св. Кирил и Методий"	с. Поликраище	2	0	0
12.	ПГХТ "Проф. д-р Асен Златаров"	гр. Горна Оряховица	11	0	0
	ОБЩО:		**84**	**0**	**13**

Забележка: *Посочените данни са предоставени от директорите на общинските училища за учебната 2023/2024 г.*

Брой деца в риск, с хронични заболявания и специални образователни потребности в професионалните гимназии в община Горна Оряховица

Таблица №16

№	ПРОФЕСИОНАЛНИ ГИМНАЗИИ		БРОЙ ДЕЦА		
			СЪС СОП	В РИСК	ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ
1.	ПГЕЕ „М. В. Ломоносов"	гр. Горна Оряховица	0	20	6
2.	ПТГ „Васил Левски"	гр. Горна Оряховица	8	0	0
3.	ПГЛПИ „Атанас Буров"	гр. Горна Оряховица	0	0	10
4.	ПГЖПТ „Н.Й.Вапцаров"	гр. Горна Оряховица	0	0	0
	ОБЩО:		**8**	**20**	**16**

Забележка: *Посочените данни са предоставени от директорите на държавните професионални гимназии за учебната 2023/2024 г.*

6.3. ПОДОБРЯВАНЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ УСЛОВИЯ И ДОСТЪПНОСТ НА СРЕДА ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦА И УЧЕИЦИ СЪС СОП В ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

Община Горна Оряховица съвместно с директорите на детските градини и училищата работят активно в посока подобряване материалната база и сградния фонд на детските и учебните заведения и в създаване на подходящи условия и достъпност на среда за обучение на деца със СОП. Търсят се непрекъснато допълнително източници на финансиране, работи се по проекти и програми, за да бъде изградена достъпна среда във всички институции. В повечето училища и детски градини в гр. Горна Оряховица има създадена достъпна среда за хора с увреждания чрез изградена рампа, подемна платформа, безопасни парапети, асансьор и санитарно помещение, предназначени за деца с увреждания, количка за придвижване на лежащо болни деца с увреждания, устройство за предвиждане на инвалидни колички /повдигателна количка и други.

На територията на община Горна Оряховица в училищата и детските градини за осигуряване на подходяща физическа среда за деца и ученици със специални образователни потребности са обособени специализирани кабинети: ресурсен, кабинет за психолог, логопедичен кабинет и педагогически съветник с назначени специалисти в институциите /психолог, логопед, ресурсен учител/, а там където не е възможно се ползват услугите на определените специалисти от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование, за да бъде по-пълноценна и ефективна работата им с децата и учениците със специални образователни потребности. За съжаление

обаче в сградите на част от детските градини и училищата в малките населените места на общината и част от градските, не разполагат с нужните услови и достъпност на среда, неприспособени са входовете, стълбища и сервизните помещения за деца с увреждания. Необходимо е в следващите години да се работи усилено в тази посока от всички отговорни институции. Защото всяко дете има право на достъпна среда за обучение.

7. ОСЪЩЕСТВЯВАНИ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ ЗА ДЕЦА В ОБЩИНА ГОРНА ОРЯХОВИЦА

7.1. ОТДЕЛ „ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО" В ДИРЕКЦИЯ „СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ" – ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Отдел „Закрила на детето" Горна Оряховица работи с общо 163 деца, което е с 44 деца по-малко в сравнение с предходната година, като от тях: 10 са настанени при близки или роднини. Всички деца с ТЕЛК са подпомогнати от Дирекция „Социално подпомагане", гр. Горна Оряховица и са получили полагащите им се помощи – 129 бр. Децата с ТЕЛК са, както следва:

- деца с ТЕЛК от 50% до 69,99% – 29 бр.;
- деца с ТЕЛК от 70 % до 89.99% – 48 бр.;
- деца с ТЕЛК от 90% до 100 % – 52 бр.

Поводът за регистриране на случаите са следствие на медицински проблеми, налагащи рехабилитация, превенции и реинтеграции, деца лишени от родителски грижи и настанени извън биологичните си семейства /близки и роднини, ЦНСТ, деца с емоционално-поведенчески проблеми, деца в риск от отпадане от образователната система.

Подпомогнати семейства с деца до завършване на средно образование на детето, свързано с редовно посещение на учебни занятия – 88 семейства.

7.2. МЕСТНАТА КОМИСИЯ ЗА БОРБА С ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ (МКБППМН)

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при Община Горна Оряховица има отговорни функции за реализиране на социално-превантивната и корекционната дейност по отношение на подрастващи с отклоняващо се поведение. Обществените възпитатели се включват активно в превантивните дейности на комисията. МКБППМН оказва съдействие на учебните заведения за ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и такива с противообществени прояви.

През 2023 година са разгледани 54 възпитателни дела. Наложени са 63 възпитателни мерки по отношение на 54 извършители (26 малолетни и 28 непълнолетни, в т. ч. 14 момичета). Наложените възпитателни мерки са както следва:

1. „Предупреждение" – 4 броя;
2. „Поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, със задължение за полагане на засилени грижи" – 20 броя;
3. „Поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател" – 17 броя;
4. „Забарана на непълнолетния да посещава определени места и заведения" – 4 броя;
5. Забрана на непълнолетния да се среща и да установява контакти с определени лица" – 1 брой;
6. „Задължаване на непълнолетния да отстрани със свой труд причинената вреда" – 1 брой;

7. „Задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото“ – 10 броя;
8. „Предупреждаване за настаняване във възпитателно училище-интернат“ – 4 броя;
9. „Настаняване във възпитателно училище-интернат“ – 2 броя.

За успешна корекционна намеса традиционно се разчита на мобилизиране на възпитателния капацитет на семействата; на оказване на квалифицирана помощ от страна на обществените възпитатели и на полагане на труд в полза на обществото.

Данни за броя на обществените възпитатели и възпитателните дела за периода от 2020 година до 2023 година

Таблица №17

Времева Разбивка	Обществени възпитатели	Възпитателни дела
2020 година	7	26
2021 година	8	21
2022 година	8	52
2023 година	10	54

Забележка: *Данните са предоставени от Секретаря на МКБППМН.*

Десетте обществени възпитатели, работещи към комисията, осъществяват превантивна и корекционна дейност по отношение на подрастващи с девиантно поведение на малолетни и непълнолетни извършители на противообществени прояви и техните семейства. Възпитателите осъществяват своята дейност въз основа на Статута на обществения възпитател. Те периодично представят своите отчети за извършените от тях надзори пред пленарния състав на МКБППМН. През 2023 година, утвърдените от комисията 10 обществени възпитатели (6-ма педагози и 4-ма психолози), са работили с 19 малолетни, 14 непълнолетни и 51 родители или лица, които ги заместват.

Към МКБППМН работи "Център за превантивна, възпитателна работа и обществена подкрепа", разполагащ с психолого-педагогически консултативен кабинет, където обществените възпитатели на МК водят своите събеседвания с подрастващите, на които е наложена възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1, т. 5 от ЗБППМН. Към "Центъра за превантивна, възпитателна работа и обществена подкрепа" могат да се обръщат деца и родители, които се нуждаят от помощта на специалистите от МК или инспектор ДПС, относно проблеми във възпитанието или образованието.

Комисията участва като партньор в провеждането на спортни и културни инициативи и прояви, с убеждението, че спортът и интересните културни събития са най-добрата превенция на социално-негативното поведение на подрастващите.

През учебната 2023/2024 година МКБППМН организира и подкрепя следните инициативи свързани с превенцията:

- Видео конкурс „Моята гледна точка“;
- Конкурс „Вестители на доброто“:
- „Анти-Тормоз Ден или Ден на розовата фланелка“:
- Семеен празник „Фамилатлон“:
- Благотворителна изложба на детски рисунки „С очите си видях бедата“;
- Скаутски лагер „Ряховец – 2023”, Горна Оряховица

Партньори:

Освен с Община Горна Оряховица, МКБППМН работи и с организации - БМЧК при СУ „Вичо Грънчаров“, „Горнооряховски младежки парламент“ и др., които разпространяват рекламни материали и провеждат обучения на връстници по социални и образователни теми, свързани с превенцията.

7.3. ДНЕВЕН ЦЕНТЪР ЗА ДЕЦА С УВРЕЖДАНИЯ – ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Капацитетът на Дневен център за деца с увреждания – гр. Горна Оряховица е 40 места. Услугата е делегирана от държавата дейност, с доставчик Община Горна Оряховица. Тя предоставя на своите ползватели услугите дневна грижа, информиране и консултиране (като специализирана услуга), застъпничество и посредничество, терапия и рехабилитация, обучение за придобиване на умения (като специализирана услуга) и подкрепа за придобиване на трудови умения (за младежи над 16-годишна възраст). Ползватели са деца от 0 до 18 години.

През учебната 2023/2024 година услугите на Дневен център за деца с увреждания - гр. Горна Оряховица са ползвали 51 деца. От тях: 34 деца са с трайни увреждания с чужда помощ, 1 дете с трайни увреждания без чужда помощ и 16 деца без увреждания, 33 деца ползват целодневна грижа, 1 дете- полудневна, а 17 деца ползват почасова услуга при специалист.

7.4. ЦЕНТЪР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА – ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Капацитетът на Центъра за обществена подкрепа - гр. Горна Оряховица е 30 места. Той е делегирана от държавата дейност, с доставчик Община Горна Оряховица. Предоставя на своите ползватели услугите информиране и консултиране (като общодостъпна и като специализирана услуга), общностна работа, застъпничество и посредничество, терапия, обучение за придобиване на умения (като общодостъпна и като специализирана услуга).

Ползватели са: деца от 0 до 18 години в риск и техните семейства, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация, за които съществува опасност от увреждане на тяхното физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие, деца с увреждане, деца необхванати от образователната система, в риск от отпадане или отпаднали от училище; деца от 0 до 18 години и техните семейства от общността, към които са насочени дейностите по първична превенция и различни информационни кампании; деца и младежи от услуги от резидентен тип и тези, които ги напускат; бременни жени, родители/законни представители на дете в риск имащи нужда от специфична подкрепа или съдействие; кандидати за или вече одобрени приемни семейства; кандидати за или вече одобрени осиновители; лица.

През учебната 2023/2024 година услугите на Центъра за обществена подкрепа – гр. Горна Оряховица ползваха 118 деца, от които 2 деца с увреждания.

7.5. ЦЕНТЪР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА – ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА , С ДОСТАВЧИК СДРУЖЕНИЕ „ЦЕНТЪР МАРИЯ“ – ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Сдружение „Център Мария” – гр. Горна Оряховица е неправителствена организация. Тя е лицензиран доставчик на услугата „Център за обществена подкрепа”, с капацитет 30 места. Ключовите дейности на Центъра за обществена подкрепа са насочени в две основни посоки: превенция и интервенция.

Целевите групи, към които са насочени програмите за работа на Центъра за обществена подкрепа, са:

1. Деца, в риск да бъдат изоставени 0 – 18 г.;
2. Родители, които са в риск да оставят децата си в институция;
3. Родители, които са в процес на реинтеграция на децата си;
4. Младежи, напускащи институции;
5. Деца, свидетели и жертви на насилие и техните семейства 0 – 18 г.;
6. Деца, с поведенчески проблеми и техните родители 3 – 18 г.;
7. Деца с рисково поведение 3 – 18 г.;
8. Приемна грижа 0 – 18 г.;
9. Осиновяване 0 – 18 г.

От 16 януари 2024 г. дейността на Центърът за обществена подкрепа е преустановена.

За периода от 15 септември 2023 г. до 15 януари 2024 г. - 26 деца и 17 възрастни ползваха услугите на Центъра за обществена подкрепа – гр. Горна Оряховица, с доставчик Сдружение „Център Мария“.

7.6. ЦЕНТЪР ЗА НАСТАНЯВАНЕ ОТ СЕМЕЕН ТИП ЗА МЛАДЕЖИ С УВРЕЖДАНИЯ – ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Центърът за настаняване от семеен тип за младежи с увреждания - гр. Горна Оряховица е с капацитет 14 места. Той е делегирана от държавата дейност, с доставчик Община Горна Оряховица. Ползватели са младежи с трайни увреждания, установени с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК. Центърът предоставя услугите резидентна грижа, информиране и консултиране (като специализирана услуга), застъпничество и посредничество, обучение за придобиване на умения (като специализирана услуга) и терапия (само за младежите с ментални увреждания).

14 младежи с увреждания ползваха услугите на Центъра за настаняване от семеен тип за младежи с увреждания - гр. Горна Оряховица, през учебната 2023/2024 г., в т.ч. 7 младежи с трайни увреждания с определена чужда помощ.

През учебната 2023/2024 година, една девойка ползваща услугите на Центъра за настаняване от семеен тип за младежи с увреждания – гр. Горна Оряховица е получавала образователна подкрепа в Център за специална образователна подкрепа – гр. Велико Търново и в ПГТ „Д-р Васил Берон“ – гр. Велико Търново.

7.7. КРИЗИСТЕН ЦЕНТЪР – ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА

От 01.07.2023 г. услугата „Кризисен център“ е разкрита като делегирана от държавата дейност, с доставчик Община Горна Оряховица. Капацитетът и е 15 места.

Ползватели са възрастни лица и родители с деца и членове на техните семейства, жертви на домашно насилие, трафик или друга форма на експлоатация.

Кризисният център предоставя услугите: информиране и консултиране (като специализирана услуга), застъпничество и посредничество, терапия, обучение за придобиване на умения (като специализирана услуга) и осигуряване на подслон (за лица пострадали от домашно насилие, и за лица – жертви на трафик).

Ползватели на социалната услуги през учебната 2023/2024 година са били 10 деца, като 1 дете е било с трайни увреждания.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящият Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Горна Оряховица представя реалното състояние на образователната мрежа в общината, както и дейностите и услугите, които се предлагат от различните институции в тази насока.

Подкрепата за личностно развитие отваря врати за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи - обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки. Подкрепата извежда на преден план отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване. Безспорно оказването на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е обща грижа и основната цел ще е осигуряването на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие способностите и уменията им за пълноценно участие в общността на детската градина и училището.

Законът за предучилищното и училищното образование регламентира подкрепата за личностно развитие като неизменна част от правото на образование. Образователните институции и общините се ангажират със задължения, чиято цел е насочване вниманието към всяко едно дете и ученик, към предоставяне на възможност не само за обучение, но и за личностно развитие.

Предоставя се подкрепа, за чието осигуряване всички институции, имащи отношение към образованието, трябва да работят заедно за защита интереса на детето за подкрепа и развитие на личния му потенциал.